

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 976/2024
17.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Александра Степановића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Јеленом Паравиња, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика и окривљеног ББ, због кривичног дела угрожавање опасним оруђем при тучи или свађи из члана 124. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Драгише Радисављевића и захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Дервиша Гашанина, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Сјеници К.бр. 83/22 од 23.02.2023. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 178/23 од 13.12.2023. године, у седници већа одржаној 17.09.2024. године, једногласно је, донео

ПРЕСУДУ

I УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Драгише Радисављевића због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Сјеници К.бр. 83/22 од 23.02.2023. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 178/23 од 13.12.2023. године, у односу на окривљеног АА, тако што Врховни суд окривљеног АА, са личним подацима као у првостепеној пресуди, на основу одредбе члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

Да је:

Дана 06.10.2022. године, око 10,00 часова, у ... општина Сјеница, у засеоку „ВВ“, поступајући у нужној одбрани, у стању у којем је био способан да схвати значај свога дела и управља својим поступцима, тешко телесно повредио оштећеног ББ, на тај начин што је дошао, док је оштећени чувао стоку, да постави чобаницу и огради парцелу за краве, те је након вербалног сукоба, а пошто се оштећени ББ машио ножа који је извадио из цепа и замахивао у правцу окривљеног који се измицао, једним дрвеним коцем дужине од 1 м и дебљине 2 до 2,5 цм, који је држао у рукама замахнуо и ударио оштећеног ББ, најпре у пределу руке док је штитио главу, а потом у пределу

главе, те је одбијајући од себе истовремени противправни напад нанео оштећеном тешку телесну повреду леве руке у виду прелома леве жбичне кости – радиуса и лаку телесну повреду у близини чеоног дела главе у виду нагњечно раздерне ране у пројекцији средишње сутуре,

- чиме би извршио кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика

На основу члана 265. став 1. Законика о кривичном поступку, у односу на окривљеног АА, трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

У непреиначеном делу побијане пресуде остају неизмењене.

II ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Дервиша Гашанина, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сјеници К.бр. 83/22 од 23.02.2023. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 178/23 од 13.12.2023. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**, као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сјеници К.бр. 83/22 од 23.02.2023. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, те му је изречена условна осуда и то тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одређено да му се казна затвора неће извршити уколико у времену проверавања од једне године рачунајући од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, а окривљени ББ оглашен је кривим због извршења кривичног дела угрожавање опасним оруђем при тучи или свађи из члана 124. став 1. КЗ, те му је изречена условна осуда и то тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца и истовремено одређено да се казна затвора неће извршити уколико у времену проверавања од једне године, рачунајући од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

У складу са чланом 263. став 1. у вези члана 261. став 2. ЗКП окривљени су обавезани да на име паушала буџету Републике Србије уплате износ од по 8.000,00 динара у року од 15 дана рачунајући од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Сходно одредби члана 264. став 1. у вези члана 261. став 1. ЗКП обавезан је окривљени АА да на име трошкова кривичног поступка буџету Републике Србије уплати износ од 10.000,00 динара на име награде за обављено вештачење и то вештаку медицинске струке др Себечевац Џеваду, у року од 15 дана рачунајући од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Окривљени АА је обавезан да оштећеном – окривљеном ББ надокнади трошкове кривичног поступка и истом на име трошкова кривичног поступка исплати износ од 91.500,00 динара и то на име награде пуномоћника – браниоца адвоката

Дервиша Гашанина, на име заступања одбране на четири одржана главна претреса у износу од по 18.000,00 динара по једном главном претресу и на два одложена главна претреса у износу од по 9.750,00 динара по једном главном претресу у року од 30 дана рачунајући од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења у складу са одредбом члана 264. став 1. у вези члана 261. став 1. ЗКП.

Обавезан је окривљени ББ да оштећеном – окривљеном АА надокнади трошкове кривичног поступка у износу од 73.500,00 динара и то на име награде пуномоћника – браниоца Милунке Арсић на име заступања - одбране на три одржана главна претреса у износу од по 18.000,00 динара по једном главном претресу и на два одложена главна претреса у износу од по 9.750,00 динара по једном главном претресу, у року од 30 дана, рачунајући од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, у складу са одредбом члана 264. став 1. у вези члана 261. став 1. ЗКП.

Оштећени – окривљени АА и ББ су ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парницу у складу са одредбом члана 258. став 4. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1 178/23 од 13.12.2023. године одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених АА - адвоката Милунке Арсић и окривљеног ББ – адвоката Дервиша Гашанина, а пресуда Основног суда у Сјеници К.бр. 83/22 од 23.02.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда браниоци окривљених АА - адвокат Драгиша Радисављевић и ББ – адвокат Дервиш Гашанин, поднели су захтеве за заштиту законитости, због повреде закона и то:

- бранилац окривљеног АА - адвокат Драгиша Радисављевић због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, преиначи побијане пресуде и на основу одредбе члана 423. тачка 1) ЗКП окривљеног АА ослободи од оптужбе због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, или еветнуално обе пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење;

- бранилац окривљеног ББ – адвокат Дервиш Гашанин због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези члана 438. став 2. тачка 1) и члана 455. став 1. тачка 2) ЗКП и повреде закона из члана 485. став 4. а у вези члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлуку или да укине пресуду Вишег суда у Новом Пазару Кж1 178/23 од 13.12.2023. године и предмет врати на доношење поновне одлуке поводом изјављене жалбе браниоца окривљеног;

Након што је примерке захтева за заштиту законитости, у смислу члана 488. став 1. ЗКП доставио Врховном јавном тужиоцу, Врховни суд је одржао седницу већа о којој у смислу члана 488. став 2. ЗКП није обавестио Врховног јавног тужиоца нити браниоце окривљених, јер веће није нашло да би њихово присуство седници било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа, Врховни суд је размотрио списе предмета са пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је по оцени навода у захтевима нашао:

Основано бранилац окривљеног АА - адвокат Драгиша Радисављевић поднетим захтевом указује да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер дело за које је окривљени оглашен кривим није кривично дело, обзиром да је критичном приликом поступао у нужној одбрани.

Наиме, одредбом члана 19. став 1. Кривичног законика прописано је да није кривично дело оно дело које је учињено у нужној одбрани, а ставом 2. истог члана да је нужна одбрана, она одбрана која је неопходно потребна да учинилац од свог добра или добра другог одбије истовремени противправни напад.

Нужна одбрана је основ који искључује противправност кривичног дела, односно основ који искључује постојање кривичног дела.

Из изреке побијане правноснажне пресуде произлази да је окривљени АА у време и на месту ближе описаном у истој, приликом постављања чобанице и ограђивања парцеле за краве, након вербалног сукоба, а пошто се оштећени ББ машио ножа који је извадио из цепа и замахивао у његовом правцу, окривљени прво измицао, а потом једним дрвеним коцем дужине од 1 метра и дебљине 2 до 2,5 цм, који је држао у рукама замахнуо и ударио оштећеног ББ најпре у пределу руке док је штитио главу, а потом у пределу главе и нанео му телесну повреду леве руке у виду прелома леве жбичне кости – радиуса и лаку телесну повреду у близини чеоног дела главе у виду нагњечно раздеошне ране у пројекцији средишње сутуре.

По оцени Врховног суда из чињеничног описа радње извршења окривљеног АА, датог у изреци првостепене пресуде произилази да је оштећени ББ, након међусобног краћег вербалног сукоба први извадио из цепа нож којим је замахивао у правцу окривљеног АА који се у почетку измицао, а како оштећени ББ није престајао да замахује ножем ка њему, једним дрвеним коцем, а који је већ држао у рукама, јер је постављао чобанице и ограђивао парцеле за краве, замахнуо и ударио оштећеног ББ најпре у пределу руке док је штитио главу, а потом у пределу главе наневши му телесне повреде ближе описане у изреци пресуде.

По налажењу овога суда, на описани начин, одбрана коју је окривљени АА применио за одбијање истовременог противправног напада оштећеног ББ, пре свега измицањем, а потом ударањем једним дрвеним коцем, који је том приликом већ држао у рукама, којим је замахнуо и ударио оштећеног ББ, је била неопходно потребна за одбијање напада и сразмерна нападу имајући у виду континуитет и интензитет напада и одбране и могућности које окривљени има за одбијање напада.

Наиме, окривљени АА је био први нападнут од стране оштећеног ББ (машио се ножа који је извадио из цепа), те је био доведен у ситуацију да употребом дрвеног коца који је иначе држао у рукама од себе истим штитећи се, одбије истовремени противправни напад оштећеног ББ, што је, у конкретном случају, била једина могућност за одбијање таквог напада.

Сходно изнетом, основано се захтевом за заштиту законитости указује да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 1. ЗКП у вези члана 19. КЗ.

Из наведених разлога, Врховни суд је налазећи да је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Драгише Радисављевића основан, преиначио побијане правноснажне пресуде у делу који се односи на окривљеног АА, тако што је окривљеног АА, на основу члана 423. тачка 1) ЗКП ослободио од оптужбе да је извршио предметно кривично дело и на основу одредбе члана 265. став 1. Законика о кривичном поступку одредио да трошкови кривичног поступка у односу на окривљеног АА, падну на терет буџетских средстава суда.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ-адвоката Дервиша Гашанина је неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног ББ – адвокат Дервиш Гашанин у захтеву за заштиту законитости истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, наводећи да се побијане пресуде, поред осталог, заснивају на незаконитом доказу, односно на доказу на ком се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати. У том смислу, као незаконит доказ бранилац окривљеног ББ означава исказ сведока ГГ, испитаног пред ОЈТ у Новом Пазару, Одељење у Сједници дана 28.04.2022. године, обзиром да је испитивање наведеног сведока обављено без присуства браниоца окривљеног, који није био позван, нити обавештен о испитивању.

Одредбом члана 300. став 1. ЗКП је прописано да је јавни тужилац дужан да браниоцу осумњиченог упуту позив да присуствује сасушању осумњиченог, односно да осумњиченом и његовом браниоцу упуту позив, а оштећеног обавести о времену и месту испитивања сведока или вештака.

Из списка произилази да је Основни јавни тужилац у Новом Пазару, Одељење у Сјеници на записнику КТ бр. 199/20 испитао сведока ГГ дана 28.04.2024. године и то без присуства браниоца окривљеног, а јавни тужилац није упутио позив окривљеном нити његовом браниоцу да присуствују доказним радњама – испитивању наведеног сведока.

Полазећи од стања у спису и цитиране законске одредбе, Врховни суд налази да је исказ сведока ГГ дат на записнику о испитивању сведока КТ бр. 199/20 од 28.04.2022.године, прибављен супротно одредби члана 300. став 1. ЗКП. Међутим, како је сведок ГГ испитан на главном претресу дана 17.01.2023. године, у присуству окривљеног ББ и његовог браниоца адвоката Дервиша Гашанина, то је контрадикторност поступка била обезбеђена, односно дата је могућност окривљеном и његовом браниоцу да постављају питања сведоку, чиме је испоштовано право на одбрану окривљеног. Будући да је сведок на главном претресу изјавио да у свему остаје при свом исказу датом на записнику о испитивању сведока пред ОЈТ Нови Пазар-Одељење у Сјеници КТ бр. 199/20 од 28.04.2022. године, додајући да лично није био присутан на лицу места приликом наведеног догађаја, то су супротни наводи браниоца оцењени као неосновани.

Сходно наведеном, Врховни суд налази да неосновано бранилац окривљеног ББ – адвокат Дервиш Гашанин указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, обзиром да је исказ сведока дат на записник о испитивању сведока пред ОЈТ Нови Пазар-Одељење у Сјеници КТ бр. 199/20 од 28.04.2022. године, конавлидиран записником о главном претресу од 17.01.2023. године

Поред наведеног, поднетим захтевом браниоца окривљеног ББ – адвоката Дервиша Гашанина се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, које у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП представљају дозвољене законске разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца. Међутим, образлажући наведене повреде бранилац наводи да је првостепени суд погрешно ценио током поступка изведене доказе, да је повредио одредбе члана 16. став 2. и став 5. ЗКП, да није прихватио исказе сведока који су ишли у корист окривљеног ББ, док је прихватио исказе сведока којима се окривљеном стављало на терет извршење кривичног дела, те да је повредио и одредбу члана 440. ЗКП. У вези са изнетим, бранилац наводи да осим исказа оштећеног АА у току поступка нико није потврдио чињеницу да је ББ код себе имао нож, нити да се истога машио, осим оштећеног, те сматра да је окривљеном ББ за кривично дело за које је осуђен суд изрекао санкцију која је скоро идентична санкцији која је изречена окривљеном – оштећеном АА, сматрајући да се наведеним поступањем суда погодује криминалитету.

Изнетим наводима захтева за заштиту законитости, по оцени овог суда, бранилац окривљеног ББ – адвокат Дервиш Гашанин само формално наводи да су побијаним правноснажним пресудама учињене повреде из одредбе члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, док суштински указује на повреде закона члана 440. ЗКП (повреду и сам бранилац нумерише) и члана 441. став 1. ЗКП.

Поред изнетог, бранилац као разлог подношења означава и повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреда закона из члана 16. став 2. и став 5. ЗКП, члана 438. став 2. тачка 2), члана 440. ЗКП и члана 441. став 1. ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног ББ – адвоката Дервиша Гашанина, у овом делу оценио као недозвољен.

Врховни суд је имао у виду да је захтевом за заштиту законитости бранилац окривљеног ББ – адвокат Дервиш Гашанин правилно указао да је Виши суд у Новом Пазару у уводу пресуде означио пресуду Основног суда у Сјеници К бр.83/22 од 23.02.2023. године, а у изреци пресуду К бр.82/22 од 23.02.2023. године, али налази да је у питању очигледна омашка, настала приликом израде писаног отправка пресуде Вишег суда у Новом Пазару Кж1 178/23 од 13.12.2023. године, која може бити предмет исправке, сходно одредби члана 431. ЗКП, из којих разлога наведено није од утицаја на другачију одлуку Врховног суда у овом поступку.

Из свега изложеног, Врховни суд је на основу одредаба члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП донео одлуку као у ставу један, а на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП као у ставу два изреке пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Паравиња, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић